

La Detmold, oraș aflat în vestul Germaniei, se deschide pentru public, în anul 1971*, un muzeu în aer liber, reprezentând arhitectura rurală dintr-o regiune culturală proeminentă – Westfalia.

Ideea de a monta, într-un muzeu, variate tipuri de construcții agricole exista încă din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, dar cristalizarea sa începe odată cu anul 1966. După o prospecție a zonelor de interes etnografic, începe achiziționarea construcțiilor. Pe o suprafață de 80 ha sunt ridicate până în anul 1981, 70 de clădiri, urmând să se completeze până a 100.

Prin organizarea acestui muzeu, s-a intenționat particularizarea cu diferite tipuri de construcții caracteristice, a unor mici areale din colțul nord-vestic al Germaniei. Astfel, ferma zolată ilustrează ținuturile Münster-ului și Ruhr-ului; Minden, Ravensberg, Lippe și Osnabrück sunt identificate prin grupuri de ferme; Siegen și Wittgenstein sunt caracterizate de gospodării adunate în cătune. Prin aducerea unor monumente din arealul Paderborn, s-a reconstituit un peisaj sătesc cu ferme de agricultori și case de meșteri, amplasate în jurul unei iserici.

Clădirile aduse acoperă, cu date concrete (inscripții), perioada cuprinsă între anii 1505 – 1877. Cele 90 de monumente reconstruite până în anul 1992, se înscriu în mai multe categorii: ocuințe, clădiri pentru depozitarea urajelor și a recoltelor, ateliere, mori, cuptoare pentru pâine, diverse amenajări pentru prelucrarea fibrelor textile. Unele dintre construcții n-au fost modificate pe parcursul timpului, altele însă prezintă elemente de renovare sau transformare a unor detalii (de finisare sau decorative). Specialiștii muzeului de la Detmold au făcut mari eforturi în demersul de a reconstitui întâi documentar, apoi concret, materiale și tehnici de

construcție uitate, pentru a prezenta înfățișarea, cât mai aproape de original, a fiecărei clădiri.

Construcțiile demontate și remontate în acest muzeu, dotate cu tot inventarul specific, concentrează informații de ordin istoric, economic, religios. Un exemplu este cel al fermei Resing, care a aparținut unei mănăstiri benedictine de lângă Paderborn, iar în sec. al XVI-lea este achiziționată de un nobil și revândută mai târziu, în două părți, una dintre ele revenind unui spital. Astfel pe domeniul fermei dispar și apar diverse construcții. Monumentele grupate în ferma din Osnabrück specifice terenului în pantă, reflectă prin organizarea sa istoria fostului episcopat al Osnabrück-ului, care este anexat în sec. al XIX-lea la regatul Hanovrei. Casa fermei, construită în anul 1609, este de dimensiuni foarte mari (deschiderea ariei de treierat, inclusă în corpul clădirii are 9 m), acest lucru dovedind apartenența sa la o fermă care avea peste 100 ha de câmpuri, păduri și apă.

Majoritatea locuințelor, dar și a altor feluri de construcții, au înscrise pe frontonul fațadei principale, pe lângă numele proprietarilor inițiali și anul de ridicare, versete din Biblie sau invocarea Fecioarei Maria, a lui Isus și Iosif.

În general, tehnica de construcție este cea a pereților formați din cadre de lemn, umplute cu împletitură de nuiele sau cărămidă și tencuială, cu un strat de var. Șarpante puternice din lemn de stejar sunt învelite cu stuf sau țigla.

Extrem de complex, interiorul oricărei case de fermă cuprinde spații de lucru, de adăpostire a animalelor și spații de locuit. Totul este închis în volumul construcției, accesul realizându-se printr-o poartă masivă. Suprafața cea mai mare o ocupa aria de treierat, care era folosită și pentru festivități ocazionale. Pe margini se aflau staulele pentru animale, iar deasupra lor – mici depozite pentru furaje și unelte ușoare. În vecinătatea acestora se înșiruie mici camere pentru servitori sau muncitorii fermei. Spre capătul opus intrării sunt amenajate bucătăria și încăperile pentru dormit ale proprietarilor. Spațiul propriu-zis de locuire are dimensiuni foarte reduse în comparație cu spațiile

Fig. 1. Complexul de clădiri al fermei din Osnabrück. În plan secund – casa construită în anul 1609; are dimensiunile generale de 35/15 m. Casa a fost demontată în anul 1962 și remontată în anii 1967 – '68. În primul plan se află hambarul, care are și spații de adăpostire a atelajelor.

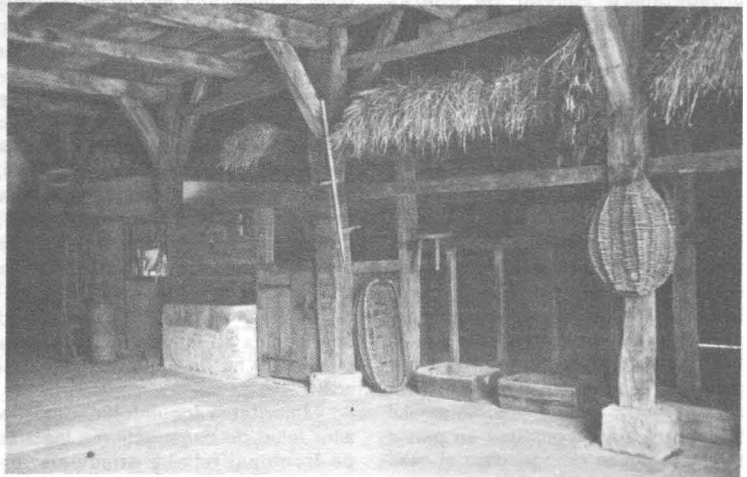
* Până în anul 1976, muzeul a fost condus de prof. dr. Josef Schepers. În prezent, directorul acestui muzeu este dr. Stefan Baumeier.

Muzeul este deschis publicului în perioada aprilie-31 octombrie.

2. Casa fermei din districtul Nienburg, construită în 1673. Casa este tipică pentru nordul Germaniei – pinion și capetele de cai la vârful acoperișului.

3. Locuința fermei Resing (Padeborn), datată 1790; demontată în 1963 și remontată între anii 1973-'76. Detaliu – aria de treierat.

4. Hambar din districtul Grafschaft Bentheim. Construit în anul 1454, reprezintă cea mai veche clădire din muzeu. Peretii tencuiți cu lut asigurau protecția grâului împotriva focului. În timpurile de criză avea rol defensiv pentru familie și unele valori personale.

5. Depozit pentru lemn de foc; districtul Minden-Lübeck, construit în 1625. Prin tehnica de construcție, era asigurată ventilația spațiului de depozitare.

6. Detaliu hartă a regiunii cu localizarea orașului Detmold.

7. Perspectivă casă din arealul Westfaliei. Se remarcă sistemul constructiv și planimetria.

destinate activităților diurne și sezonale. În fapt, acest tip de locuință exprimă rezolvarea tuturor necesităților unei gospodării independente.

Un loc deosebit în habitatul țărănesc din Westfalia îl ocupa clădirea care adăpostea recoltele sau cerealele pentru sămânță, asigurând, în același timp, o excelentă protecție împotriva focului. Unele dintre aceste hambare au servit și ca loc de refugiu în vremurile de restriște, la etaj aflându-se o locuință completă. Se crede că ele au fost ridicate de către stăpânii proprietăților (nobili sau mănăstiri), nu de către fermieri, realizându-se astfel, mici fortificații. Structura și funcția unor astfel de clădiri își au tradiția în arhitectura Evului Mediu german.

Integrate cu subtilitate și ținută științifică în situl muzeului de la Detmold, monumentele depășesc granițele tehnice și artistice ale domeniului arhitecturii, conturând o imagine cuprinzătoare a unei mentalități rurale europene.

ANA BĂRCĂ